

HUSZONHATODIK KÖRLEVÉL 2007. JÚNIUS
a Biodinamikus Közhasznú Egyesület tagjainak és barátainak

KEDVES BARÁTAINK!

Sokszor halljuk mostanában ezeket a szavakat: globális, globalizált. „Glóbus” gömböt jelent, esetünkben a Földet, a Föld gömb alakú testét. Mi, földhátán élő emberek a gömb alakot nem látjuk, csak különleges esetekben észlelhetjük, pl. holdfogyatkozáskor, a Föld kerek árnyékát a Holdon. De már ez sem közvetlen tapasztalata a Föld gömbölyűségének. – Mi itt élünk településünkön, tanyán vagy városban –, ki és hol, és a környező tájban van megszokott élményeink forrása. Ez az élmény változik. Most nyár van, a Nap magasan jár, a nappalok hosszúak, soká lehet kinn dolgozni (ha nem jön a mindennapi eső...). Ez az élményünk. De tudatunkban más is él: pl. az, hogy Ausztráliában, Dél-Afrikában most a legrövidebbek a napok. Esetleg rokonaink, ismerőseink vannak más földrészekben, tanultuk is, így „globális” tudásunk van a Földről, napjárásról. Fokozhatjuk is ezt a tudást. Beleérezhetünk, hogy a kitárulkozó, fényben-melegben élő tájak talán azért nem „szállnak el”, mert a másik féltekén éppen összehúzódás, magára ébredés a Földnek és lakóinak az élménye. A trópusokon mindez kiegyenlítődik, állandó hasonlóságban folynak a napok. A ritmus azért ott is megvan, hiszen minden egyes reggel ott is tavasz-szerű, a déli óra nyár-szerű, s nekik az éjfél a tél.

Ha a szélrendszerekre, a tengeráramokra gondolunk, egy élő-lélegző, ritmusokban és gyors „érzelmi kitörésekben” (vihar, földrengés) élő Földre tudunk tekinteni - gondolatban.

Tudatunk tehát globális. De nem csak földrajzi értelemben lehet az. Nézzünk csak szét a boltokban. Régebben úgy-e azt ették az emberek, amit a környék, esetleg tágabban a Kárpát-medence termett, sőt, ilyen anyagokba öltözködtek is, saját kender, len, gyapjú volt a testünkön. Falun még az én gyermekkoromban is. Most pedig? Kávé, tea, banán, ananász kapható, de francia tejtermék, olasz ital stb. is. Van-e globális tudatunk, mikor vásárolunk?

Egy emberbarát újságíró elővasta a banán ládáján, hogy honnan is került az európai piacra, s utánament a címnek. Odautazott, magnóra vette a banántermelő családokkal (esetleg tolmácsolt) beszélgetéseket és felhozta azt egy erre fel nem készült világkereskedelmi értekezlet emberei elé.

A pusztuló tengerparti táj nem is fáj annyira, mint az a pénztelenség, ami e családokat sújtotta. A banánért – egyetlen eladható termék! –, annyit sem fizetett a kereskedő, hogy a gyerekeiknek a napi batátát (nálunk burgonya lenne) vagy kölest (nálunk búza lenne) megszerezhessek... Az öregek talán még jól emlékeznek, hogy a szegény falusi gyerek sokhelyt nálunk sem evett pl. tojást, mert a tojást el lehetett adni a piacon, s kellett a pénz a téli egyetlen cipőre... (Hogy szegény hegyvidéki falvainkban a cigánycsaládok ma hogyan élnek, erről jobb nem beszélni?)

De visszatérve a banánra: mit tudok tenni? Hogyan fizessek én, itt, egyedül többet, s hogyan jut az el a termelőkhöz? Van már „fair trade” (tisztességes kereskedelem mozgalom), itt-ott, Nyugaton. De igazából én, mint kis ember nem tudok sokat tenni. Esetleg meggondolom, hogy mit és miért vásárolok.

De vajon a sok-sok ember gondolata semmi? Milliók gondolata alakítóan működik az emberiségben. Felszáll a fájdalom is, amit ilyen belátások okoznak, s emberiség-szinten változást okoz.

De közelebb is körülnézhetünk. Kiszámíthatjuk órabérünket, ha a többször, esetleg valóban kézzel kikevert preparátummal megerősített káposztánk, burgonyánk a piacra került. Nem lesz magas az órabér, de magas lesz az ár. Néhányan vehetik csak meg így is a bioterméket, akiknek telik rá.

Vagy talán sok mindent el lehetne hagyni, amire költünk, és ma olyan fontosnak számít, mert „ma úgy szokás...”. Talán nem is olyan fontos, mint az egészség? Nem a műveltség elemeire gondolok, természetesen. Itt még lehetne dolgozni „globális tudatunk” formálásán.

Legjobb nem azt nézni, hogy „a másik is”, „a másik sem”. Amit mi, biodinamikus gyógyító akaratlan beleadunk környezetünkbe - az globális hatású ajándék.